

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,

Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIATA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 cor., Fără dus acasă pe an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Un număr 10 bani. Inserate: un şir petit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învalia. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Adunarea poporală dela Haţeg.

— 20 August c.

Poate nici când nu a avut Haţegul o sărbătoare românească mai falnică, ca cea dela 6/19 August a. c. Un adevărat praznic al neamului a fost sărbătoarea »Schimbării la faţă«. Au venit fruntaşii noştri din depărtări şi alături de dânşii a sosit mare mulţime, cete de ţărani din apropiere şi din mari depărtări, cari să le asculte îndrumările şi glasul.

Ei au fost primiţi cu nespuse dragoste de poporul nostru. Încă Vineri seara au sosit din mai multe părţi Români, ca să participe la marea adunare. Dinspre Bănat a sosit Dr. Alesandru Vladoane, adv. Bozovici, fruntaşul ţaran Ioan Văşii din Satu mic şi încă mulţi alţii. Tot atunci a sosit dinspre Subcetate şi iubitul nostru deputat d-l protopop Vasile Dămian.

Sâmbătă dimineaţa în ziua adunării, atât cu trenul cât şi cu trăsurile veneau ţăranii noştri din comunele învecinate, așa încât pe la oarele 11—12 gemeau străzile de public românesc. La oarele 1/2 p. m., când au sosit mult iubii noştri deputaţi şi alţi fruntaşi ai neamului, — toate cetele de Români dimpreună cu inteligenţa şi societăţile măiestrilor rom. din Haţeg, cu steaguri, au eşit la gară înaintea lor spre întâmpinare, precum şi un banderiu de 30 ţărani călăreţi. Trenul soseşte şi corul reuniunii rom. de cântări din Haţeg întâmpină pe cei sosiţi cu:

Bine-aţi venit la noi iubiiilor
V-am aşteptat cu dor;
Să v-ascultăm grăind duos
In graiul dulce din strămoşi.

După aceea părintele Nicolescu din Tuştea rosteşte o cuvântare, la care răspunde d-l Dr. Teodor Mihali, preşedintele clubului naţional. Convoniul uriaş pleacă către piaţa Haţegului.

La 2 oare urmează banchetul. Iar la oara 3 şi-au început cuvântările fruntaşii neamului. Spaţioasa piaţă a Haţegului era ticsită de lume. Erau de faţă 6—7 mii de oameni.

D-l protopop Dr. Cornel Popescu, aclamat de prezident, rosteşte un discurs, prin care declară adunarea de deschisă. Dă apoi cuvânt d-lui Dr. Alexandru Vladoane adv. Bozovici. Au urmat după aceea d-l Dr. Teodor Mihali, preş. clubului naţional, adv. Dr. Ştefan C. Pop, Dr. Nic. Comşa, Vasile Goldiş, Vasile Dămian, Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Aurel Vlad, fruntaşul ţaran bănaţean Ion Vasii şi în urmă Dr. Victor Bontescu, care a închis şirul vorbitorilor, adunarea votând un proiect de rezoluţie. Discursurile au fost frumoase şi instructive, aprobate cu aplauze şi vii aclamări, producând mare însufleţire în miile de ascultători. Discursurile le trimit spre publicare separat.

Vorbirile s-au isprăvit la oarele 1/2, când ţăranii cântând doine şi versuri eroice s-au despărţit de frun-

taşi, plecând către casă şi ducând în sufletul lor un dram mare de entuziasm şi dor de luptă.

Preste tot adunarea a fost stăpânită de mare însufleţire şi a decurs în deplină ordine.

După încheierea adunării d-l protopop Dr. C. Popescu a dat o masă în onoarea fruntaşilor noştri, la oarele 8 seara.

Românii din Haţeg au aranjat în onoarea oaspeţilor un conduct de torte, iar în faţa casei d-lui protopop corul reuniunii de cântări a cântat câteva melodii, apoi a vorbit în numele Haţeganilor tinărul avocat Dr. Emil Şelariu, salutând pe oaspeţi. Au răspuns d-nii Dr. T. Mihali şi Dr. Vas. Lucaciu. La oarele 9 s-a dat un concert, după care a urmat bal.

Astfel au decurs evenimentele zilei de 19 August c., cari vor avea mare răsunet pe toate satele din ţara Haţegului şi ţinuturile mărginaşe şi timp îndelungat vor rămânea neuitate, ca un viu isvor de însufleţire, curaj şi indemn de iubire şi luptă pentru neam.

Coresp.

Discursurile.

Discursul d-lui Dr. C. Popescu.

Onorată adunare poporală!
Iubii fraţi Români!

Sunt abia 4 ani împliniţi de când situaţia, adică starea cea tristă, în care se află poporul nostru românesc, v-a îndemnat, ca tot în acest loc, tot sub acest cer senin să vă ridică glasul de protestare pentru nedreptatea, care s-a făcut în contra înaintării şi fericirii poporului românesc prin proiectul de lege şcolar al lui Apponyi.

Dela adunarea aceea, în urma cuvintelor însufleţitoare ale iubiiilor noştri deputaţi, v-aţi dus fiecare la vetrele voastre cu mângăiere, că vor răsări doară şi pentru poporul nostru zilele adevăratei dreptăţi!

V-aţi dus cu nădejdea în suflet şi aţi văzut, că cu toată împotrivirea voastră de atunci şi cu toată împotrivirea ale altor mii şi mii din alte părţi ale ţării noastre, legea lui Apponyi împotriva şcoalelor noastre totuşi s-a votat şi ca unei legi întărite trebuie să ne supunem, fie ea cât de rea pentru noi, dar avem şi dreptul şi datorinţa să ne plângem împotriva ei şi mai ales să căutăm mijloacele, ca răul să-l nimicim dela rădăcină, să împiedecăm adică casa ţării, ca să mai aducă de aici înainte legi împotriva binelui, fericirii şi a înaintării popoarelor ţării!

Şi iată cum vedem acum, că domniile din dietă, necăutând că şi de altfel prea multe sunt necazurile şi greutăţile, pe cari le poartă bietul popor, îşi bat capul să-l îngreuneze tot mai mult, sfătuindu-se chiar acum asupra legii cătanelor (aşa numitele proiecte militare), în urma cărora cu 100 de milioane coroane la an mai mult se va cere să stoarceţi din sărăcia şi din sângele vostru şi cu 60,000 feciori mai mulţi la an se trimiteţi cătane, lăsându-vă casele şi ogorul pustiu!

Văzând noi toate acestea, am crezut că e sosită vremea, să vă chiamăm iarăş în adunare de popor, ca auzind glasul luminător al atâtor bărbaţi, cari au venit să vă spună cuvântul, să daţi şi voi cuvânt de plânsoare durerilor voastre, ca să răsune de aici din adunare până la treptele înaltului tron, cerând ca să se ţină seama la aducerea legilor şi de durerea şi de voinţa poporului!

Iar băgând de seamă şi aceea, că leguirea ţării n-ar putea să fie dreaptă şi binevoitoare poporului, până când deputaţii nu vor fi aleşi de bogaţi şi de săraci, de cei tari şi cei slabi deopotrivă, fără deosebire de limbă şi de lege, adică până când nu se va înfăptui dreptul votului universal, noi v-am chemat în adunarea aceasta şi mai cu seamă pentru aceea, ca să cereţi, ca tuturor cetăţenilor de aici înainte să li-se dea dreptul votului, ca şi deputaţii să nu fie numai ai puternicilor şi ai bogatilor, ci să fie glasul adevăratei dureri a mulţimei, astăzi încă atât de neîndreptăţite!

Iată deci, iubii fraţi români, scopul pentru care v-am chemat la adunarea de astăzi! Cu bucurie şi cu mândrie vedem, că aţi dat ascultare glasului nostru chemător şi aţi alergat din văi şi aţi coborât dela munte în frunte cu păstorii voştri însufleţite pentru a asculta pe iubii voştri conducători, aceşti »guri de aur«, unii deputaţi ai căşii ţării, iar alţii deputaţi ai inimilor noastre!

Vă mulţumim deci, iubii fraţi Români, pentru că aţi venit în număr atât de frumos, cu mic cu mare! Mulţumesc apoi iubiiilor domni deputaţi şi domnilor membri ai comitetului naţional, cari din depărtări mari au ostenit până la noi, spre a ne lumina mintea şi a deschide ochii sufletului nostru.

În fine mulţumind tuturor fraţilor Români, veniţi din Ardeal şi din Bănat, pentru onoarea ce ne-o fac nouă şi şi lor, declar adunarea poporală de deschisă!

Cuvântarea d-lui Vladone.

Fraţilor!

La finea sec. XVIII au început şi oamenii să gândească la adevărurile scrise în sfânta Scriptură, că Dumnezeu când a făcut pe om l-a făcut după chipul şi asemănarea sa şi l-a făcut aşa, că i-a dat voinţă liberă, i-a dat dreptul acela, că ce gândeşte, să şi poată face, i-a dat voinţa aceea şi puterea, ca să fie om. Adevărul acesta, fraţilor, este foarte vechiu, dar oamenii răi şi tari s-au gândit, că e mai bine să asuprească pe cel sărac şi să trăiască din truda altuia, muncind numai cel asupriţi.

Fraţilor, în Franţa ca o furtună s'a deslănţuit, când s'au hotărât oamenii şi au zis: »nu mai vrem să fim slugi, vrem să fim, cum ne-a făcut Dumnezeu! (Aşa e!)

Vrem ca acel care vrea să trăiască, să şi muncească! (Aşa trebuie), că nu e bine, ca unul să muncească şi altul să-i mănânce roadele muncii sale (Aşa se cade). Şi atunci, fraţilor, capete mândre şi chiar capete încoronate au picat sub ghilotină până a câştigat naţiunea franceză libertatea poporului.

Furtuna care s'a deslănţuit acolo, nu s'a oprit în ţara aceea, fără din potrivă, a pornit de acolo şi a luat-o de-alungul cutreerând ţara nemţească, Italia, Austria şi a ajuns şi la noi şi pretutindeni fiecare ţaran, fiecare sărac şi-a cerut drepturile lui (Trăiască). În multe locuri, fraţilor, numai cu puterea şi-au putut oamenii căpăta dreptatea, şi iarăşi în multe locuri s'a făcut cu minciuna (Drept este!). Aşa s'a făcut şi la noi (Adevărat).

Şi la noi iobăgia nu s'a şters cu arma, fără când s'a răscolat lumea întreagă, să se dea dreptate şi poporului, domniile şi stăpânitorii, noştri de pe vremile acelea au zis: de ce să ne la cu puterea, de ce să ne puie ei nouă condiţiuni cum vreau ei, că le-om da noi de bună voie, dar să facem aşa, că le vom trage firul cu miere prin gură şi puterea tot rămâne la noi (Aşa e). Şi aşa au făcut, fraţilor, au dat drepturi poporului, dar nu fiecareia fără numai celui bogat şi celui despre care au ştiut, că să închină lor. (Fireşte!) Şi legea aceasta nu au ţinut-o numai acolo unde să fac legea ţării, fără au dus-o, din treaptă în

treaptă, în jos; din parlament la comitat, din comitat au coborât o la oraş şi în batjocuresc astăzi până şi în comune (Da aşa e), căci, fraţilor, ce lege e aceea unde la comitat, nu voia voastră hotăreşte, căci jumătate din membrii comitatului sunt virilişti, şia cari sunt bogaţi şi au averi mari şi aşa aceştia să vă conducă pe voi. Ce lege e aceea că la oraş jumătate din reprezentanţii oraşului sunt virilişti, cei bogaţi, şi aceştia cu slujbaşii, totdeauna vă majorizează pe voi; şi ce dreptate e aceea, ca la voi în satul vostru, între ţărani, şi acolo va vârl birtaşi şi negustori de neam strein, ca şi acolo să vă majorizeze pe voi? (Nu-i cu dreptate!) Şi au făcut şi a doua nedreptate şi anume: că atât la comitate cât şi la oraşe şi la comune, slujbaşii de frunte nu sunt reprezentanţii poporului care li alege, fără au dat dreptul de candidare viceşpanului şi comisiunii, care asemenea e denumită jumătate de el, aşa că nici notar, nici primar să nu poţi alege, decât pe cel pe care ţi-l pune el (Aşa e).

Ce dreptate e aceasta vă întreb pe voi? Nu e dreptate fraţilor (Nu e!). Apoi vedeţi fraţilor, acestea sunt relele, cari ne bântuie pe noi şi pentru acestea, acest popor sărac nu se poate ridica.

De aceea a început partidul naţional român (Trăiască) lozinca, că cerem dreptate, că fiecare care a ajuns să priceapă şi să judece drept, să aibă şi el vorba lui întru toate; şi după partidul nostru — căci n'am rămas numai singuri — s'au luat cu voi şi poporul unguresc, că şi el e asuprit ca şi voi de sărăcie (Adevărat domnule!) Au format şi ei partidul, care se scutură pentru drepturile popoarelor şi au cerut votul universal egal şi secret. (Trăiască)

Uitaţi fraţilor, că ce e votul universal, egal şi secret; să vi-l spun în trei vorbe: fiecare bărbat, care a împlinit 24 ani, ori că plăteşte dare, ori nu, că dare trebuie să plătească fiecare, are dreptul de vot. (Trăiască). Apoi, ca să nuse mai poată cumpăra votul cu banii Iudei (jos cu trădătorii). Ba sus cu ei, ca să nu mai poată face mişelii (aşa trebuie) căci pentru aceasta luptăm noi (Să trăiţi, Dumnezeu să vă ajute!) şi cerem votul universal, egal şi secret, dându-l aceluia, căruia vă spune inima. (Ajute Dumnezeu).

Uitaţi, fraţilor, voi credeţi că aceasta e fleac, că nu avem folos de ei? Numai din punct de vedere economic să vă arăt câteva exemple, ca să vedeţi ce însemnătate are votul universal. (Trăiască).

Nu sunteţi oameni atât de tineri şi ştiţi că acum 20 ani grăul, cucuruzul, vitele, erau cu mult mai lesne ca acum, că le cumpărai mai cu nimic, când treceau de peste graniţă şi vă foloseai de ele. (Drept e) Astăzi grăul s-a scumpit, aşa că bietul român numai cu mămăligă se ţine. Azi bietul Român, nu şi-o vinde vita pentru câştig, ci şi-o vinde ca să ia o coadă de vită slabă ca cu cât a vândut vita cea bună mai scump să-i ajungă să şi plătească porţia şi alte datorinţi către stat. Astăzi poporul român nici pâne nu mănâncă, neicum carnea de vită, că e scumpă pentru el (Drept e) Şi ştiţi fraţilor cine a făcut lucrul acesta? Blocul agrar din Ungaria, căci grofii, baronii şi spăhii de mil de ani în pământul, au făcut alianţa agrară a ţării, cei mai mulţi din ei sunt şideputaţi şi fac presiune asupra guvernului, dacă deschid graniţa. (Jos cu ei).

Dacă deschizi graniţa — zic ei guvernului, — apoi atunci noi nu temai sprijinim, că noi nu putem sui preţul vitelor şi grăului nostru. Şi credeţi fraţilor că e bine că grăul şi vitele s-au scumpit? (Nu-i bine!) Unii din voi or zice, că n-o fi tocmai rău că-şi vinde vita mai scump, uită însă că pe urmă, când trebuie să cumperi, curg sudorile de pe tine. Cel cu 5000 lanţuri dacă câştigă un zlot de fiecare mărţă de grău, câştigă 500.000 pe an şi-i doare pe ei că din buzunarul lor se ia? Apoi are

țara folcs pentru aceasta? Nimic! căci domniile aceștia când și-au vândut grăul pleacă la Viena, Paris sau Londra și banii aceștia li cheltuiesc pe cărți, pe șampanie și pe femei stricate (Așa e! Răsete) și țara nu folosește cu nimic. Aceștia sunt trântori cari sărăcesc țara. (Jos cu ei) De aia ne trebuie nouă votul universal secret, ca să scoatem pe domniile aceștia din casa țarei (Să vă ajute Dumnezeu) și să punem în locul lor de aia, pe cari li dor de țara și de sărăcia voastră.

Apoi fraților, domniile aceștia cari nu lucrează singuri, ca să-și asigure brațele de muncă, au adus o lege, că dacă faci contract cu ei pentru lucrări de câmp, te silesc cu jandarii să lucrezi. Și contractul li fac iarna, când nici spuză n'ai în vatră. Atunci îți dă bani înainte să-ți seceri lui la vară și de nevoie te învoiești atunci cu nici măcar jumătate din cât ai lua vara și atunci vara, când ți-s-a copt ție grăul, vine să-ți treieri lui, să-ți seceri lui întâiu și grăul tău se poate scutura și dacă nu vii, te aduce cu jandarii (Așa e). Apoi vedeți, fraților, și pentru aia trebuie votul universal să ștergem legile acestea spurcate. (Așa e!) Să facem legi drepte și bune pentru popor. (Da! să vă ajute Dumnezeu) ca să nu mai secere bietul român toamna doar palele goale (Drept e!) și sărăcia să pândescă casa ta.

Fraților, mi-ați putea da peste nas să-mi spuneți: apoi dacă au cheltuit d-nii aceștia banii pe cărți, șampanie și femei stricate, se bagă în datorii și azi mâine li-se vinde averea și li-o puteți cumpăra voi (Să ne ajute Dumnezeu. Răsete prelungite). Dar nu se poate frate. (Păi nu e drept) nu se poate, căci s'au gândit și la aceasta, căci au știut ei că sunt ușuratici și slabi și de aia au făcut o lege ca averea lor să nu se poată împărți. Un grof dacă are 7 copii numai unul moștenește averea și acela are numai folosința aversei, ca să nu se poată vinde, să nu se împartă nici între frați, ca câtă avere o fi, să rămâie în mâna lor. Apoi vedeți fraților și pentru aceasta trebuie legea votului universal, ca atunci să stricăm legea aceasta rea. (Jos cu ea) să facem ca dacă o fi unul lenș și nemernic să i-se vândă averea, să o câștige alții mai vrednici și mai harnici (Așa trebuie).

Vedeți, fraților, numai câte-va exemple v'am spus vouă de cât bine v'ar aduce vouă legea despre sufragiul universal.

Si alte vă va aduce fraților. Cu legea aceasta o să vă puteți alege primari în sat, care să nu dea cu băta în voi și să nu vă silească la lucruri contra voinței voastre. Cu legea aceasta puteți alege voi pe cine vreți (Trăiască). Apoi și copiii lui Iancu și ai lui Petru vor putea fi notari, căci satul lor cu drag li alege, căci are încredere în ei, li știe de copii, li știe, că sunt cu dor de neam. Deci, fraților, dacă ștergem dreptul candidaturii or mai fi și de-ai noștri notari. (Ajute Dumnezeu). Vedeți, fraților, în comitetul Unedoarei 92% sunt români, aveți vre-un slujbaş român în tot comitatul? Nici de sămânță nu vor da! (Răsete puternice). Dacă schimbați legea aceasta, apoi cu cei 92% români om cere și noi dreptul nostru. (Să ajute Dumnezeu).

Apoi mai trebuie votul universal, dragilor, și pentru aceea, că toate alegerile cari au fost până acum, s-au făcut cu mișelie, pe unii i-au cumpărat, pe alții i-au

inșelat cu făgăduieli, pe alții i-au amenințat în fel de fel de chipuri; când va fi votul universal, când veți fi mulți, când va fi votul secret, când nu se va ști cu cine votează fiecare, apoi atunci nu și va vor putea înșela și atunci până și Rosenberg o vede parlamentul numai din afară. (Răsete puternice. Jos cu ei, Jidanul!)

Apoi, fraților, pentru aia ne luptăm noi, că dacă s-o aduce legea aceasta la îndeplinire și voi, și copii și nepoții voștri vor avea o soartă mai bună. Dar, vai, astăzi suntem ca copilul cel mic în ce privește cele politice: vă împiedecați de tot gunoii dinaintea voastră, ochii vi-se împiențesc, nu vedeți pe unde mergeți. Ca pe copilul mic trebuie să vă ia de mână, să vă deschidă ochii, să vă arate drumul cel adevărat, să vă încălzească inima pentru tot ce e bun și frumos și folositor pentru voi, pentru neamul vostru și pentru copii voștri. Părintele acesta al vostru este comitetul național român (Trăiască!) Voi, copilul cel mic, ați venit aici și părintele a venit să vă cerceteze, să vă întindă mâna, să vă înlăture toate piedecile, să nu vă poticniți, să vă deschideți ochii, să cunoașteți calea cea dreaptă care duce spre fericirea voastră. (Trăiți! Să vă ajute Dumnezeu). A venit ca să se sădească sămânța iubirei de neam, a iubirei de lege și de limbă în inima voastră, ca din fiecare sămânță de aceasta, din inima voastră să crească un pom, sub umbra căruia să se desvolte mărirea neamului românesc.

Fraților, sunteți Români și știți vorba Românului care zice, ca să se uște mâna aceluia, care o ridică asupra părintelui său. Nu numai ridicarea de mână, cărtirea care o încearcă alții, nu numai aceasta vă lovește și vă usucă mâna, dar lovitura cu care loviți în partidul național român aia vă usucă inima și vă omoară ca neam pentru vecie. Fiecare vot românesc dat contra partidului național e o lovitură dată în inima părintelui vostru. (Așa e) Inima v-ar seca, dacă ați mai face de acum înainte vreodată greșala aceasta. (Noi n-o facem!)

Iubiți-vă părintele vostru, iubiți-vă comitetul național, care a venit aici din mari depărtări, care a jertfit sănătate și avere și viață, și-a periclitat-o pentru binele vostru și a copiilor voștri. Ascultați cuvintele lor cele înțelepte, cari au să urmeze după mine cel mic dintre ai voștri, sădiți-vă în inimile voastre, ca de acolo nici un copil să nu le mai poată scoate nici meni sămânța atară. Iubiți-vă neamul vostru, căci și Dumnezeu vă va iubi pe voi. Să trăiți. (Trăiască).

Sibienii și adresa orașului Vârșeț. În adunarea municipală a comitatului Sibiu, din 21 August a. c. pertractându-se adresa orașului Vârșeț privitoare la obstrucțiunea parlamentară, prezidentul clubului român d-l Dr. Liviu Leményi în numele și din însărcinarea aceluia club a făcut următoarea declarațiune:

Noi Românii condamnăm obstrucțiunea parlamentară în general dar în deosebi în cazul de față, când e vorba de siguranța monarhiei și prestigiul ei ca mare putere, precum în tot-deauna și fără șovăire am dat Cezarului ce e al Cezarului și am vârsat sângele nostru pentru patrie și tron.

Alipirea aceasta adâncă tradițională a noastră nu a putut altera nici sistemul de guvernare de veacuri dușmănos poporului nostru și nu o alterează nici guvernul actual lipsit de bunăvoință sinceră față de noi, în care deci nici nu avem nici o încredere.

Poporul nostru cere pentru sine, ca și pentru celelalte popoare din patrie adevărată egalitate și libertatea de a-și desvolta cultura națională pe toate terenele, — nu împiedecată, ci sprijinită de puterea statului.

Aceasta o așteptăm noi dela *introducerea sufragiului universal, egal și secret după comune și cu o împărțire dreaptă a cercurilor electorale*, aceasta o pretindem deci, pentru că numai astfel va ajunge parlamentul țării *adevărată reprezentanță a opiniei publice*, — aceasta o pretindem fără amânare acum, când s-a promis sărbătorește prin cuvânt regal!

Camera. În ședința de ieri a camerei la început s'au tăcut votări. A făcut apoi o interpelație contele Baththyány adresată ministrului de interne, în chestia detragerii dreptului de colportaj al ziarului »A Nap«. La interpelație a răspuns imediat Khuen, declarând, că procedeu primarului capitalei, care a sîstat dreptul de colportaj, este corect și legal.

Khuen a zis, că guvernul respectează libertatea de presă. Dovadă, că chiar lui »A Nap« nu li s'au făcut procese de presă. Dar tonul, de care s'a folosit acum acest ziar, taie în morală publică și astfel ziarul nu mai poate fi împărțit de favoruri. A mai declarat Khuen, că dacă se va face apel, el va aproba dispoziția primarului.

Amintim, că Khuen a dat același răspuns și deputației »Reuniunii ziarștilor din Budapesta«, care a cercetat pe ministru și l-a rugat a invalida opreliștea de colportaj.

Din despărțăminte „Asociațiunii“.

Din despărțământul Năsăud.
— Secția Năsăud a «Asociațiunii».
— *Raportul secretarului despre lucrările secției Năsăud a «Asociațiunii» în anul din urmă.* —
(Urmare).

9. În comuna Mititei, au vorbit următorii domni:

- a) Emil Domide: »Despre Asociațiune« și sfaturi economice și practice.
- b) Ștefan Scridon: »Cultura plantelor de nutrețe.
- c) Eugen Mera: »Din păcatele sătenilor.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Emil Domide, profesor. Prezenți cam 200 asc.

10. În Mintiul românesc, au ținut prelegeri populare următorii:

- a) Ignat Seni: »Despre Asociațiune« și sfaturi economice și practice.

- b) Victor Motogna: »Urmările beției.
- c) Emil Tișca: Despre datorii, foloasele și scăderile împrumuturilor.

Cu această ocaziune s-a instituit în comuna aceasta și o agentură alegându-se următorul comitet:

Președinte: Ioan Bulbuc, preot local și protopop. Notar-bibliotecar: Octavian Bulbuc, capelan. Cassar: Ioan Plăian. Controlor: Ioan Drăgan.

Tot atunci s'a pus și temelia unei biblioteci populare, punându-se la dispoziția ei biblioteca ambulantă Nr. 1 a despărțământului.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Ignat Seni, învățător penzionat. Prezenți cam 400 ascultători.

11. În comuna Taure s'au ținut următoarele prelegeri populare:

- a) Ignat Seni: »Despre Asociațiune« și »Sfaturi practice și economice«.
- b) Emil Tișca: »Imbrățiați negoțul și meseriile.
- c) Victor Motogna: »Urmările beției.

Totodată se reintregește și biroul agenturii Taure în următorul mod:

Președinte: Georgiu Manciuc, preot local. Vicepreședinte: Gavrilă Avram, învățător penzionat. Notar: Nicolau Briciu. Cassar: Ioan Borgovan și bibliotecar: George Făt și se pune temelia unei biblioteci populare, donându-se cele 30 de opuri primite dela comitetul central.

La apelul președintelui se înscriu 46 de membrii ajutători. Președinte al adunării și delegat al comitetului: Ignat Seni, învățător penzionat. Prezenți cam 400 ascultători.

Biblioteca ambulantă Nr. 1 din această comună se predă comunei Mintiul românesc.

12. În Ilva mică au vorbit următorii:

- a) Emil Domide: »Despre Asociațiune« și »Sfaturi practice și economice«.
- b) Ștefan Scridon: Despre cultura plantelor de nutrețe.
- c) Vasile Bichigeanu: »Necredința și credințele deșarte.

S-a făcut apel pentru înscrierea de membrii ajutători.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Emil Domide, profesor. Prezenți circa 300 ascultători.

Tot cu această ocaziune s-a restaurat și comitetul vechiu.

13. În comuna Runc au ținut prelegeri următorii:

- a) Ignat Seni: »Despre Asociațiune« și »Sfaturi practice și economice«.
- b) Macedon Linul: »Urmările beției« cu ilustrații.

Tot cu aceeași ocaziune s-a înființat în această comună și o bibliotecă populară, donându-se cele 30 opuri primite dela comitetul central, precum și o agentură pentru comuna Runc, alegându-se următorul comitet: Președinte: Teodor Dumitru, preot local; notar-bibliotecar: Ioan S. Pavelea, învățător; cassar: Teodor Sermaș.

La apelul președintelui pentru înscrierea de membrii, s-au înscris în total 32 membrii ajutători.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Ignat Seni, învățător penzionat. Prezenți circa 300 ascultători.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pentru adunarea din Blaj a „Asociațiunii“.

— *Raportul general al comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« către adunarea generală, convocată în Blaj, la 28 și 29 August 1911.* —

Onorată adunare generală!

Activitatea ce-a putut-o desfășura Asociațiunea pentru răspândirea culturii și literaturii în sânul poporului românesc, în cursul anului trecut, 1910, reiese limpede din informațiile amănunțite pe cari le înșirăm mai la vale.

Înainte de a trece la înșirarea datelor privitoare la activitatea instituțiunii noastre, comitetul central își îndeplinește o tristă datorie raportând, că Asociațiunea, de curând, a pierdut pe veneratul ei președinte Iosif St. Șuluțu, care a fost unul dintre suflatele mari ce-au lucrat neîntrerupt pentru înalțarea noastră culturală. Dela întemeierea Asociațiunii până în primăvara acestui an, când s'a stins, a

fost mereu între cei dintăiu sprijinitori ai ei, iar în cei zece ani din urmă ființa lui era concrecută cu viața instituțiunii, pentru interesele căreia n'a cruțat nici o jertfă și nici o osteneală. Comitetul central s'a și îngrijit ca la înmormântare să i-se facă toate onorurile, ce se cuveneau unui octogenar, ce a trăit o viață bogată în fapte bune și frumoase. Ca să-i eternizeze memoria, a comandat, pentru sala de ședințe a comitetului central, un portret lucrat în oleiu, așezându-l alături de celălți președinți ai Asociațiunii. Dela adunarea generală din anul trecut până astăzi, au mai încetat din viață mai mulți membrii fondatori, pe viață și activi ai Asociațiunii, între cari amintim, în special, pe binefăcătorii Dr. Grigorie Săndeanu și Dr. G. Anca, cari și-au lăsat întreaga avere Asociațiunii spre scopuri culturale și pe Petru Pană, originar din Săcele, care a făcut Asociațiunii o donațiune de 10 mii lei. Numele membrilor decedați sunt înșirate în anexa I a acestui raport. Invităm On. adunare generală să deie expresie durerii sale pentru aceste pierderi și în deosebi pentru pierderea mult regretatului președinte Iosif St. Șuluțu și a binefăcătorilor Dr. Grigorie Săndeanu, Dr. G. Anca și P. Pană.

În ce privește numărul membrilor

Asociațiunii, avem onoarea a Vă raporta, că până la 1 August a. c. a avut următorii membri: onorari 9; secțiile 25 activi și 24 corpondenți; fundatori 118; pe viață 316, activi (ordinari) 1939, în total 2431; numărul membrilor s'a sporit deci cu 395 în curs de un an. Pe lângă acești membrii instituțiunea noastră, până la 1 August n. a. c., a mai avut aproape 11,000 de membrii ajutători, cel mai mulți țărani, ceea-ce înseamnă un moment nou și de cea mai mare importanță în viața instituțiunii noastre. Iubileul de 50 de ani al Asociațiunii îl serbăm deci cu aproape 14,000 de membrii și nădăjduim, că numărul lor în anii viitori va crește mereu, căci instituțiunea noastră începe să trăiască în conștiința poporului nostru, ca un așezământ de mare însemnătate pentru înalțarea și întărirea culturii noastre naționale.

Lista membrilor se găsește în anexa a II-a și a III-a a acestui raport. Informații amănunțite despre membrii ajutători, împreună cu o statistică după ținuturi și profesii, o vom publica numai la sfârșitul anului, fiind-că numărul lor e în continuă creștere.

Informațiile despre activitatea Asociațiunii, în cursul anului trecut, le vom începe cu activitatea despărțămintelor,

cari s'au dovedit a fi cele mai importante organe de propagandă culturală ale instituțiunii noastre.

Dintre cele 60 de despărțăminte câte a avut Asociațiunea la sfârșitul anului 1910, 40 au desfășurat o activitate multă-mitoare și anume: 1) Abrud-Câmpeni, 2) Agnita, 3) Aiud-Teiuș, 4) Becicherecul-mare, 5) Beiuș, 6) Bistrița, 7) Blaj, 8) Bocșa, 9) Brad, 10) Bran, 11) Brașov, 12) Cluj, 13) Dicioșanmărtin, 14) Gherla, 15) Hațeg, 16) Hida-Huedin, 17) Lăpușul-unguresc, 18) Lugoj, 19) Mediaș, 20) Mercurea, 21) Mociiu, 22) Murăș-Ludoș, 23) Murăș-Oșorhei, 24) Murăș-Uioara, 25) Năsăud, 26) Noerich, 27) Orade, 28) Orăștie, 29) Oravița, 30) Reghin, 31) Săliște, 32) Sămiclăușul-mare, 33) Sătmăr-Ugocia, 34) Sebeș, 35) Sibiu, 36) Șimleu, 37) Tășnad, 38) Turda, 39) Vârșeț, 40) Zărnești. Deși chiar și activitatea unora dintre despărțăminte înșirate mai sus lasă de dorit, totuși le-am înșirat între despărțăminte active, fiind-că împrejurările între cari lucrează sunt grele și fiind-că suntem încredințați, că oamenii puși în fruntea lor lucrează cu însuflețire pentru a trezi poporul dela sate din întunerecul neștiinței.

(Va urma).

14. In comuna Parva s-au ținut următoarele prelegeri populare:

- a) Emil Domide: »Despre Asociațiune« și »Sfaturi practice și economice«.
b) Emil Tișca: »Despre datorii, foloasele și scăderile lor«.
c) Emil Mărcușiu: »Sfaturi economice«.
d) Vasile Bichigean: »Necredința și credințele deșarte«.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Emil Domide, profesor. Prezenți circa 400 ascultători.

15. In comuna Rebra au vorbit următorii domni:

- a) Emil Domide: »Despre Asociațiune« și »Sfaturi practice«.
b) Vasile Bichigeanu: »Necredința și credințele deșarte«.
c) Emil Tișca: »Imbrățișați meserile și negotul«.
d) Emil Mărcușiu: »Sfaturi economice«.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Emil Domide, profesor. Prezenți circa 300 ascultători.

16. In comuna Găureni a ținut o prelegere populară în numele comitetului: Ioan Bojor: Despre »Asociațiune« și »Sfaturi igienice«.

Tot cu această ocaziune s-a instituit și o bibliotecă populară, formându-i baza cele 30 de opuri donate de comitetul central, precum și o agentură a comunei Găureni, cu următorul comitet:

Președinte: Mihail Onișor, preot local. Vice-președinte: George Timoce. Secretar: Grigore Bojor. Cassar-bibliotecar: Victor Onișor, senior. Controlor: Clement Onișor, și alți 3 membrii în comitet.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Ioan Bojor, profesor. Prezenți circa 200 ascultători.

17. In comuna Poieni a ținut o prelegere populară tot domnul Ioan Bojor, vorbind despre »Asociațiune« și »Sfaturi igienice«.

Tot cu această ocaziune s-a instituit pentru această comună și o bibliotecă populară, servindu-i de fundament cele 30 de opuri donate de comitetul central, precum și o agentură a comunei Poieni, alegându-se următorul comitet:

Președinte: Ioan Rus, preot local. Vice-președinte: Dumitru Rus, învățător. Secretar: Iacob Rus. Cassar-bibliotecar: Dumitru Rus. Controlor: Ștefan Pop.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Ioan Bojor, profesor. Prezenți circa 300 ascultători.

18. In comuna Suplaiu a vorbit tot domnul Ioan Bojor despre »Asociațiune« și »Sfaturi igienice«.

Tot atunci s-a instituit și aici o bibliotecă populară, servindu-i ca bază cele 30 opuri donate de comitetul central, precum și o agentură a comunei Suplaiu, cu următorul comitet:

Președinte: Ioan Rus, preot administrator. Vice-președinte: Pavel Fetti, învățător în pensiuie. Secretar: Spiridon Fetti. Cassar-bibliotecar: George Fetti. Controlor: Leon Fetti.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Ioan Bojor, profesor. Prezenți circa 300 ascultători.

19. In comuna Nepos s-au ținut următoarele prelegeri populare:

- a) Alexandru Haliță: Despre »Asociațiune«.
b) Emil Domide: »Sfaturi economice și practice«.
c) Ștefan Seridon: Despre »cultura plantelor de nutreț«.
d) Vasile Bichigean: »Necredința și credințele deșarte«.

Președinte al adunării și delegat al comitetului: Alexandru Haliță, profesor. Prezenți circa 400 ascultători.

20. In comuna Bichigiu au ținut prelegeri populare următorii:

- a) Emil Precup: Despre »Asociațiune«.
b) Ignat Seni: »Sfaturi practice și economice«.
c) Macedon Linul: »Urmările beției«.

Cu această ocaziune s-a înființat și o bibliotecă populară, servindu-i ca bază cele 30 opuri donate de comitetul central, precum și o agentură a comunei Bichigiu, alegându-se următorul comitet:

Președinte: Damian Pop, preot local. Notar: Ioan Braic. Cassar-bibliotecar: Atanasiu Rus. Controlor: George Pop.

Președinte al adunării: Anton Precup, protopop și administrator vicarial. Prezenți circa 300 ascultători.

21. In comuna Romuli au vorbit următorii:

a) Anton Precup: Despre »Asociațiune«.

b) Ignat Seni: »Sfaturi practice și economice«.

c) Macedon Linul: »Urmările beției«.

Tot cu această ocaziune s-a înființat în această comună și o bibliotecă populară, servindu-i de fundament cele 30 de opuri donate de comitetul central, precum și o agentură, alegându-se următorul comitet:

Președinte: Ioan Bal, preot local. Vice-președinte: Ioan Șerban, notar. Cassar-secretar: Teodor Irimieș, învățător. Bibliotecar: Macedon Pop.

Președinte al adunării: Anton Precup, protopop și administrator vicarial. Prezenți circa 400 ascultători. (Va urma).

Atragem atențiunea on. public asupra magazinului nostru, unde să vinde de azi începând lăngă din cauza supra-abundenței cu preț tare scăzut. — Frații Simcy

ȘTIRI.

— 9 August v.

Consistor plenar arhidiecezan s'a ținut în Blaj la 15 August, la care au luat parte pe lângă asesorii consistoriali și următorii protopopi: Ioan Moldovan din Mediaș, Iuliu Montani din Zlatna, Iosif Costin din Turda, Iosif Lita din Iclod, Ioan Maior din Aiud, Elie Cămpăan din Gyergyószentmiklos, Emil Pop din M. Uioara, Artemiu Boeriu din Casonul mare și Ștefan Sándor din Odorheiu. — Au fost primiți în Internatul Vancean de băieți 141 din 184 de concurenți, iar în Internatul Vancean de fete 50. — Clerici au fost primiți dintre 43 concurenți 27.

Intrunire colegială. Primim spre publicare următorul avis: Rog pe iubii mei conșcolari români, cari deodată cu mine au terminat gimnaziul evang. luteran din Bistrița la anul 1904, să se prezinte la o convenire colegială, ce o vom ține în Blaj, în seara de 27 Aug. Sângheorgiu de Meseș, în 18 Aug. 1911. *Victor Pop, abs. de teol., rig. în drepturi.*

Distrușarea fabricelor Opel. Din Francfurt se telegrafiază, că fabricile Opel din Russelheim au fost în parte distruse de un incendiu; mii de biciclete au fost nimicite; pagubele trec de 3 milioane jumătate de mărci. 2000 de lucrători sunt fără lucru.

Concurs pentru stipendii. În n-rul cel mai nou al »Unirii« (n-rul 72 din 18 Aug. n.) se publică concurs pentru stipendii din 28 fundațiuni administrate de consistoriul gr. cat. din Blaj. Avis celor interesați!

Necrolog. Cuprinși de jale adâncă aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoșcuților, că scumpa noastră soră, mătușă, cumnată și nepoată văduva *Ana Grancea n. Brad*, după îndelungate și grele suferințe, în etate de 51 ani, împărățită cu s. s. Sacramente ale muribunzilor s-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Duminecă, în 20 Aug. st. n., la 10 oare a. m. Inormântarea va avea loc Marți în 22 Aug. st. n. la 2 oare după amiază în cimiterul gr. cat. Fieți țărana ușoară și memoria binecuvântată.

Mediaș, la 20 Aug. 1911. Marja Moldovan n. Brad, Ioan Brad, căpitan ces. reg., ca frați. Ioan Moldovan, protopop, ca cumnat cu fi săi. Aurelia cu soțul Dionisiu Decel, Elena cu soțul Iustin Pop, Ionel Moldovan, Dr. Iuliu Moldovan, Cornelia Moldovan, Romulus Moldovan, ca nepoți. Eleonora Decel, Ovidiu Decel, Nelli Decel, Septimiu Boțian, Iustin Pop, strănepoți. Sănelita Muntean, mătușă. Vasile Neacșa, unchiu.

Concert și bal în Hațeg. În legătură cu decursul înălțător al adunării marelui din Hațeg ni se comunică, că seara s-a dat de cătră reuniunea română de cântări din localitate, sub conducerea neobositului dirigent Aurel Medrea, abs. de teologie, un foarte succes concert, la care au luat parte toți fruntașii noștri întru-niți la adunare, împreună cu un număr mare de țărani. După adunare a urmat o petrecere cu dans, care a ținut până în zorile zilei.

Din Intorsura-Buzăului ni se scrie: Dintre toate loviturile, ce pot veni asupra unui preot român, cea mai crâncenă și nenorocită lovitură este aceea, când el își pierde razimul și mângăerea familiei, când își pierde iubita soție.

De o asemenea grea și ireparabilă lovitură a fost pe neașteptate lovit vred-

nicul și fruntașul preot Georgiu Neagoviciu Negoescu din Intorsura Buzăului, tractul Troiscănelor, căci cu 1 August v. a. c. și-a pierdut pe aceea scumpă ființă, care îi era partea întregitoare a sufletului său, pe aceea, care era tipul adevărat al blândeții, tipul evlaviei și iubirei nefățarnice față de aproapele, și-a pierdut-o pe veci pe scumpa soție și dulcea mamă a 5 copilași, pe Aurelia Negoescu, născ. Coltofean, fiica regretatului și tractual Dimitrie Coltofean, abia în etate de 36 ani. Dar nu numai familia rămasă în dole simte această pierdere, ci toți cunoșcuții și prietini din apropiere și din depărtare, căci și ei au pierdut pe aceea, a cărei casă era deschisă și masa întinsă și bogat împodobită pentru toți trecătorii, cari se abăteau în cale pe la părintele Ghiță.

Jalea e mare deci pentru comuna Intregă, pentru jurul întreg, jale mare pentru toți, cari au avut fericirea de a cunoaște pe o femeie-model și cu atât mai zdrobitoare jale pentru jalnica familie, căci nefericitul ceas al despărțirii nu a aflat-o în locuința sa, în mijlocul copilașilor săi, cari acum sunt cu inima cernită, nu a aflat-o în brațele soțului iubit, care totul și-ar fi jertfit pentru salvarea ei, ci în spitalul din Sighișoara, unde o dusese cu câteva zile înainte cu nădejdea de a-și redobândi sănătatea...

Inormântarea i s-a făcut Joi în 4 Aug. v., în cimitirul bisericii din Intorsura Buzăului, asistând un numeros public de prin toate părțile, pe unde străbătuse trista veste, care, fără deosebire de neam și lege. cu șiroaie de lacrimi uda sicriul cu trupul nelnsufflețit.

Dorim iubitului părinte Ghiță și jalnicei familii mângăere, întărire și ajutor dela cerescul Părinte al îndurărilor, iar pe răposata în Domnul Aurelia Dzeu s-o odihnească în pace! — *er-t.*

Sfârșitul grevei dela căile ferate din Anglia. În urma mijlocirii ministrilor Churchill și Lloyd George, o înțelegere deplină s-a făcut între direcțiile companiilor de căi ferate și impiegații și lucrătorii lor. Greva e astfel terminată. Companiile au acceptat toate condițiile salariaților lor, iar aceștia, la rândul lor, s'au legat ca să reia serviciul.

Medicul Dr. Franz Stieler a plecat în străinătate și se va reîntoarce la Brașov în 15 Sept. n.

În 1 Septembrie st. n. află aplicare în cancelaria subscrișului un scriitor. Reflecțiunii să se adreseze imediat mie. *Dr. Traian Pop, avocat, str. Lungă Nr. 9.*

Pentru Românii din Sibiu. Onoratul public românesc din Sibiu și jur este avizat, că »Gazeta Transilvaniei« se află de vânzare cu numărul în Sibiu la colectura loteriei de clase și vânzare de ziare a d-rei *Hermine Frank, în strada Cisnădiei.* Prețul unui Nr. 10 fil.

Petreceri.

Tinerimea studiosă din Poiana-Sibiului invită la producțiunea teatrală împreună cu joc, ce o va aranja Luni în 15/28 August a. c. (ziua de Sf. Marie) în sala cea mare a școlii din deal. Venitul curat e destinat pentru fondul zidirii bisericii din loc.

Program. 1. Biletul de tramvai, comedie într-un act de Gr. Mărunțianu. II. Pribegii, comedie în 2 acte, localizare de Dr. S. Stanca. După teatru joc.

Tinerimea română din Baia-de-Criș și jur invită la petrecerea de vară, ce o va aranja Luni la Sfântă Marie în 15/28 August 1911, în sala cea mare a hotelului comunal. Venitul curat este destinat pentru fondul cimiteriului gr. oriental din Baia-de-Criș. La intrare invităriile sunt a se arăta!

Bibliografie.

Primim la redacție volumul »Metodica învățământului primar« de Fl. Cristescu și I. G. Bratu instinatori, însoțită de o scrisoare a d-lui P. Dulfu, profesor de pedagogie. București, editura și institutul de arte grafice C. Ștefa, strada Lipsani 96. Prețul 6 lei. Valorosul op este împărțit în următoarele 4 capitole: 1. Ideile moderne despre copii. 2. Psihologia aplicată la învățământ. 3. Didactica și 4. Metodica.

Diverse.

Fotografierea imaginilor mentale.

Maiorul Darget, care a obținut cândva curioase fotografii ale razelor emise de ființele vii, a prezentat Academiei de științe din Paris o nouă lucrare, care va face mare șgomot. Iată despre ce este vorba:

Plecând de la ipoteza ilustrată de Charcot, după care fluizi vii sunt transmisi de la o persoană la alta, maiorul Darget s-a întrebat, dacă nu s-ar putea înregistra prin fotografie imaginile mentale, adică gândind de pildă cu concentrare la un obiect să-i obțină în condițiuni anumite imaginea pe o placă. Continuându-și cercetările, maiorul s-a gândit stând într-o cameră întunecoasă și privind o placă așezată într-o baie și ținând degetele la o sticlă. După un sfert de oră de gândire, concentrată imaginea sticlei a apărut pe placă. O a doua imagine a sticlei a fost obținută în aceleași condițiuni de față cu 6 martori. Apoi s-a obținut imaginea unui baston.

Maiorul Darget își exprimă convingerea, că prin obținerea acestor fotografii și perfecționarea experiențelor s'ar putea pune bazele unei noi științe.

ULTIME ȘTIRI.

Sinaia, 22 Aug. n. Popularul *Badea Cârțan* a încetat din viață Duminecă la Poiana Țapulului în Prahova. Aflat în ultimul timp la Sinaia, Badea Cârțan s'a îmbolnăvit, dar n'a primit să intre într'un spital și atunci d-l Lahovary i-a oferit o cameră la Poiana Țapulului. Pentru activitatea pe care a dezvoltat-o în transportul de cărți românești din țară peste hotare, badea Cârțan va rămâne în amintirea tuturor aceluia cari l'au cunoscut. Odihnească în pace. — *Cor.*

Viena, 22 Aug. Din Iași se telegrafiază următoarele: Un grup de măcelari din Viena a sosit la Iași, spre a trata cu cercurile interesate asupra organizării unui export sistematic de carne din Moldova în Austria.

Tratativele au dat un rezultat favorabil. S-a încheiat de ocamdată un contract pe șase luni, care a fost semnat eri.

Constantinopol, 22 Aug. Principele moștenitor al Turciei se va imbarca pe vaporul »Heireddin Barbarossa« spre a face o vizită în România. Moștenitorul turc va debarca la Constanța și va petrece 24 oare la București, ca oaspe al regelui Carol. Dela București principele se va duce pentru 3 zile la Viena.

Cattaro, 22 August. Holera ia proporții îngrijorante pe coastele Dalmației. Epidemia a fost introdusă din Muntenegru unde holera face mari ravagii. Episcopul din Antivari a plecat la fața locului. Autoritățile din Suschat au intervenit pe lângă cele croate, ca să înființeze de urgență un spital pentru holerici. Vizitatorii stațiunilor climatice și balneare situate pe coastele Adriaticii se refugiază.

Londra, 22 Aug. Cu toate că greva se consideră oficial ca sfârșită, o parte a funcționarilor din Newcastle, Manchester, Lancashire și alte orașe, refuză de a se supune hotărârei comitetului central. Impiegații nemulțumiți susțin, că societățile au cedat din motive politice, fără a recunoaște sindicatul impiegaților de la căile ferate.

Proprietară:
Văd. Elena Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor resp. Ioan Spudercu.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

MARE ASORTIMENT

în ghete anatomice pentru copii.

Prețuri unitare fixe.

4.50. 6.50 7.50 8.50 10 Coroane.

Moskovits Farkas & Cie.

Fabrică de ghete și cisme. Societate pe acții:

Filiala Brașov, Strada Porții Nr. 59.

Însoțirea industrială brașoveană de mobile ca membru al însoțirii de credit centrala regnicolară.

Magazin de mobile:

în depozit: aranjamente de odă de dormit, de prânz, odă pentru domni și de salon. Primește a aranja complet locuințe, birouri și bucătării. Pregătește articoli de comerț și tapiserie.

Se află mobile dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă cu preț convenabil pe lângă condiții favorabile.

Strada Vămei 36.

Visitare fără obligament de cumpărare. Proiect de spese gratuit.

Palatul Czeil.

Avis.

Struguri de masă culeși proaspeți din aceeași zi, trimete franco în coșuri de 5 Kilo à 4 kor. 40 b. în tot locul unde este oficiu postal. Asemenea și miere curată câte 5 kgr.

Ioan Szabo,
Versecz Csillag utca 4.

De închiriat.

Cuptorul și casa veciniei a V-a din Scheiu, Strada Prundului No 19 este de închiriat pe trei ani începând din 29 Septembrie n. 1911.

Otertele în scris să se înainteze până la 1 Septembrie la Tatăl de vecini **George Navrea**, Băile Eforiei, de unde se pot lua și informațiuni mai deaproape.

Anunț de cantor.

Un tânăr calificat de cantor, de religia gr. cat. caută un post de cantor.

Reflectanții să se adreseze la Alecsiu Sabadus în Batis, u. p. Reșterg comitatul Szolnok Doboka.

1546. 1—3.

Arsenalul de construcții, București.

4165/25 Iul. 1911.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința amatorilor, că în ziua de 19 August 1911, oarele 9 dimineața, se va ține licitație publică în localul acestui stabiliment, pentru aprovizionarea cu următoarele serii de materiale:

Seria I-a.

2000 buc. lame de săbii de Cr-valerie de calitate superioară.

3800 buc. lame de săbii de Artilerie de calitate superioară.

Seria II-a.

5916 buc. mânere de ebonită.

Seria III-a.

7080 kgr. tablă de oțel diferite calități și dimensiuni.

75 kgr. tablă de fier.

1910 kgr. oțel diferite calități și dimensiuni.

345. kgr. sârmă de fier diferite dimensiuni.

170 kgr. sârmă de alamă; toate pentru teci de săbii și monturile lor.

Condițiunile calitative ce trebuie să îndeplinească furnitura precum și acelea în care se va ține licitația, se pot vedea la Arsenalul de Construcții al Armatei din București-Seful secției 2 C. A.

Casă de vânzare

din Strada laterală (Brașovul-vechi) Nr. 32-a zidită modern, liberă de dașdie.

Tot odată în această casă este de închiriat dela Săn-Mihaiu 3 odăi, bucătărie, odăe de baie. La cas de trebuință și grajd.

Informații se pot lua din cofetăria d-lui **Carl Bodendorf**, Strada porții Nr. 44 1556—6 1

În o comună frunțasă românească din Bănat, pentru creșterea și instruirea în limba română a unei fetițe de 7 ani, să caută o învățătoare diplomată. Condițiuni favorabile. Pe lângă salar convenabil, va avea completă întreținere. Comuna e situată între două orașe, având gară în loc.

Cele ce să interesează, au a să adresa administrației „Gazeta Transilvania“.

Apă de cură și răcoritoare de Borsek

regina apelor minerale cu acid carbonic.

Apă de Izvor de Előpatak vindecă cu siguranță boalele de stomac, rărunchi, splină, ficat și fiere.

Isvoru Matild din Bodok cea mai curată și mai prețioasă apă acidă.

Apă sărată de Stolca. Apă de cură specială pentru diabeți.

Deposit principal la firma Theil L. & E. O. comercianți de ape minerale. Telefon 364.

Mihael Mosser

Prima fabrică de biciclete din Ardeal.

Brașov, Strada Porții Nr. 39.

Deposit de mașini de cusut.

Cel mai mare Atelier de reparaturi pentru biciclete și mașini de cusut.

Reprezentantul fabriciiilor vestite de automobile. Garaj pentru Automobile.

Tipografia Mureșanu Brașov

Târgul Inului nr. 30.

Biroul Tipografiei în curte et. I.



Telefon inter. nr. 226.

Aci se efeptuiesc toate comanda.

Acest stabiliment este arangiat din nou cu un bogat asortiment de material, cu cele mai frumoase și mai moderne corpuri de litere, provăzut cu toate mijloacele tehnicei tiparului, astfel încât ne-a flăm în plăcuta poziție de a putea satisface pe terenul artelor grafice, și celor mai rafinate dorințe. Fără concurență, la nivoul recerut de timpul prezent s'a avântat Tipografia A. Mureșian, prin noaua arangiere. Muncitori experți, puteri de primul rang. De aceea ne este posibil a pregăti urgent și cu acurateță ori ce lucrare cât de extinse, opuri, Istorii, volume, monografii, și tot felul de lucrări cât de complicate la noi se efeptuiesc prompt, cu febrilă iuțeală, gust și frumsețe artistică, Prețuri modarate.

Ne rugăm pentru spriginirea binevoitoare prin dese comanda.

Toate comanda, scrisorile, mandatele și banii, sunt a se adresa direct la

Direcțiunea Tipografiei A. Mureșian Brașov

IMPRIMATE, CĂRȚI, științifice, didactice și literare. — STATUTE, — foi periodice, Prețuri curente. Protocoale tabelarice, tot felul de Invitări la petreceri, logodnă, cununie, în color și simple, lucrări artistice esecutate modern. Toa e comanda vor să punctual, grabnic efeptuite cu prețurile cele mai convenabile.

Atelier de arte grafice stabiliment nou arangiat cu cele mai frumoase litere

LUCRĂRI PENTRU

bănci, Bilanțe, Libele de depuneri esecutate artistic în toate culorile după dorință. Compturi, adrese Circulare, Scrisori, Firme, DIPLOME, GALANTERII, Bilete de vizită, Logodnă, Cununie, Necroloage. Tot soiul de tabele și anunțe prețuri foarte modarate. Cele mai moderne tiparuri comerciale.

Stabiliment de nou asortat și arangiat cu cele mai bogate garnituri